

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Literatură Comparată
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Literatură universală și comparată/ Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			Omul politic si literatura Cod LLY3018				
2.2 Titularul activităților de curs			Prof. univ. dr. Ruxandra Cesereanu				
2.3 Titularul activităților de seminar			Drd. Maria Fărîmă				
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei/Obligativitate	DF/DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	42				
3.8 Total ore pe semestru	98				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală de curs, sistem de amplificare audio și video Xeroxuri, fotocopii, cărți CD-uri și anexe electronice
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de seminar Prezența obligatorie la 7 seminarii din 14 Seminarul va urmări tematica fiecărui curs, în analize (de tip close reading) pe capitole din romane sau povestiri.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Definirea interdisciplinară și descrierea formelor de evoluție și a temelor esențiale ale literaturii universale și comparate, descrierea conceptelor, perspectivelor și metodelor utilizate în teoria literară modernă și în morfologia culturii; - Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul literaturii; - Descrierea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar din perspectiva comparatistă și multidisciplinară; - Evaluarea aplicării coerente a conceptelor teoretice și a instrumentarului metodologic în cercetarea literaturii universale, asigurând deschiderea înspre relațiile interdisciplinare; - Elaborarea de studii/ eseuri/ proiecte de cercetare literară comparată, utilizând metode, tehnici, procedee și instrumente specifice;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea componentelor domeniului (limbă și literatură) în deplină concordanță cu etica profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

8. Conținuturi

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Familiarizarea cu literatura comparată și universală	
7.2 Obiectivele specifice	<p>a. deprinderea studenților cu abordarea de tip interdisciplinar (în cadrul cursului vor fi folosite elemente de politologie, istorie, filozofie, psihologie, literatură comparată)</p> <p>b. formarea unei perspective asupra totalitarismelor din secolul XX (comunismul și nazismul) și a literaturii generate de impactul malefic al acestor totalitarisme</p> <p>c. analiza câtorva dintre cei mai importanți prozatori ai secolelor XX și XXI</p> <p>d. crearea condițiilor pentru un stagiu de cercetare și redactare de texte (eventual, cu publicarea celor mai performante lucrări) legate de autorii studiați</p>	
8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Tematica cursului. Scurt istoric legat de Gulag și Holocaust (+ Genocidul armenilor). Prezentarea bibliografiei obligatorii (8 cărți) și a bibliografiei opționale. Proiectarea unor fragmente de filme documentare despre Gulag și Holocaust.	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
2. Antiutopia lui Evgheni Zamiatin. Deconstrucția revoluției bolșevice. Supradimensionarea tehnologică a statului. Extirparea imaginației (spălarea creierului). Omul-mașină. Antiutopia lui Andrei Platonov (relația utopie-antiutopie în funcție de relația autor-cititor). Topografia rezervației revoluționare și a satului « perfect ». Satira etapei eroice a revoluției bolșevice. Tehnica epurării și a apostolatului bolșevic obținut în eprubetă. Replica la <i>Cetatea soarelui</i> de Tommaso Campanella. Falsul adamism și lichidarea utopiei (plutonul de execuție).	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
3. Parabola lui Mihail Bulgakov – <i>Maestrul și Margarita</i> . Corespondența și jurnalele lui Bulgakov ; critica zonei literare moscovit ; lupul singuratic. Figura diavolului pedepsitoare a ateilor moscoviți. Motivul corabiei nebunilor. Satirizarea aparatului de represiune. Delațiunea hemoragică. Ospiciul pentru indezirabili. Convertirea.	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
4. Boris Pasternak. Demistificarea revoluției ruse. Teroarea ca etapă a revoluției. Fanatism ideologic și “puritate” revoluționară. Portretul comisarilor și al activiștilor. Bolșevizarea mentalității	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	

ruse. Simbolismul molimei. Vasili Grossman. Similitudini totalitare între comunism și nazism. Oroare revoluționară și ferve creștină. Monstruozitatea prin normalitate a opresorilor. Revoluția ca eroare. Paralelismul între lagărele sovietice și cele naziste. Comparația între Stalin și Hitler. Nazismul ca ucenicie a comunismului bolșevic.		
5. Varlam Șalamov. Diferența dintre martiri și eroi. Zona lui Lucifer. Tehnica povestirii-document și a procesului verbal. Polemica etic-literară cu Alexandr Soljenițin. “Planeta” Kolima: antisufletul. Ritualul descompunerii (fizice, mentale, sufletești). Portretul cadavrului viu și al deșeului uman. Șeherezadele detenției. Poetica scriiturii infernale.	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
6. Alexandr Soljenițin. Arhipelagul Gulag - zona lui Circe și tărâmul celălalt. Scyla și Charibda, noi ipostaze. Funcționalitatea martorului. Deținutul ca tip uman. Soluția Soljenițin (mortificarea). Lupta de clasă în Gulag. Protest, grevă, revoltă. Rezistența anticomunistă în libertate. Polifonia intelectuală din <i>Primul cerc</i> . Închisoarea-laborator. Reinvestirea infernului dantesc. Tipologia sclavului liber. Viața de lagăr concentrată într-o zi.	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
7. Anatoli Ribakov – <i>Copiii din Arbat</i> . Atmosfera stalinistă moscovită. Agenții nimicirii. Teroarea devenită dogmă. Lumea deportaților. Venedikt Erofeev – <i>Moscova-Petușki</i> . Bufoneria, sarcasmul, ironia ca formă de dizidență. Nonconformismul față de spiritul totalitar sovietic. Omul-paria. Rescrieri kafkiene (<i>Procesul</i>).	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
8. I. D. Sîrbu – <i>Adio, Europa!</i> Lumea stăpânilor. Lumea victimelor. Cathabasis și spălarea creierului. “Șobolanizarea” și “îndemonierea”. Represiunea comunistă românească în registru militar turcesc.	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
9. Herta Muller – <i>Astăzi mai bine un m-aș fi întâlnit cu mine însămi</i> . Trauma preschimbată în memorie. Totemuri și blindaje în fața morții și a represiunii. Simbolismul tumorii. Tumulii construiți pentru eroi. Noua Antigonă.	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
10. Ludmila Ulițkaia - <i>Imago</i> . Moștenitoarea lui Soljenițin. Puterea literaturii de a fi istorie. Lauda literaturii subversive și a autorilor interziși. Nașterea samizdatului. Vulnerabilitate și rezistență.	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
11. Primo Levi – <i>Mai este oare acesta un om?</i> Antropologia distrugerii. Catabaza eticii. Supraviețuirea ca vină. Percepția Holocaustului prin martorul primar.	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
12. Patrick Modiano – <i>Dora Bruder</i> . Poetica urmelor. Istoria personală și colectivă ca puzzle. Percepția Holocaustului prin martorii secundari. Tehnica investigației jurnalistice și detectivistice.	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
13. Alți autori: Alexandr Zinoviev (<i>Anticamera paradisului</i>), Bujor Nedelcovici (<i>Al doilea mesager</i>), A. E. Baconsky (<i>Biserica Neagră</i>).	Prelegeri, cursuri interactive, proiecții documentare	
14. Recapitulare		

Bibliografie obligatorie:

Bulgakov, Mihail, **Maestrul și Margarita**, prima versiune integrală, traducere de Natalia Radovici, postfață de Ion Vartic, București, Editura Univers, 1995

Levi, Primo, **Mai e acesta oare un om?**, în românește de Doina Condrea-Derer, București, Editura Univers, 1974 ; Editura Art, 2018

Modiano, Patrick, **Dora Bruder**, traducere de Simona Brânzaru, București, Editura Rao International, 2006

Sîrbu, I. D., **Adio, Europa!**, București, Editura Cartea Românească, vol. I, 1992, vol. II, 1993

Soljenițin, Alexandr, **Primul cerc**, vol. I-II, traducere și note de Iulia Bodnari, București, Editura Univers, 2009

Șalamov, Varlam, **Povestiri din Kolîma**, ediție prescurtată, traducere, tabel cronologic și note de Ioanichie Olteanu, Prefață de Ion Ianoși, București, Editura Minerva, 1993 ; ediție integrală, vol. I-II, traducere de Ana-Maria Brezuleanu, Magda Achim și Alexandra Fenoghen, Iași, Editura Polirom, 2015 /trebuie citite 10 povestiri/

Ulițkaia, Ludmila, **Imago**, traducere de Gabriela Russo, București, Editura Humanitas, 2016

Zamiatin, Evgheni, **Noi**, traducere și postfață de Inna Cristea, București, Editura Humanitas, 1991

Bibliografia opțională:

Arendt, Hannah, **Originile totalitarismului**, traducere de Ion Dur și Mircea Ivănescu, București, Editura Humanitas, 1994

Courtois, Stéphane; Werth, Nicolas; Panné, Jean-Louis; Packowski; Andrzej, Bartosek, Karel; Margolin, Jean-Louis, **Cartea Neagră a comunismului. Crime, teroare, represiune**, cu colaborarea lui Rémi Kauffer, Pierre Rigoulot, Pascal Fontaine, Yves Santamaria și Sylvain Boulouque, traducere de Maria Ivănescu, Luana Schidu, Brîndușa Prelipceanu, Emanoil Marcu, Doina Jela Despois, Daniela Ștefănescu, Ileana Busuioc, București, Editura Humanitas și Fundația Academia Civică, 1998

Erofeev, Venedikt, **Moscova-Petușki**, traducere de Emil Iordache, Chișinău, Editura Cartier, 2004; Iași, Polirom, 2014

Furet, François, **Trecutul unei iluzii. Eseu despre ideea comunistă în secolul XX**, traducere din franceză de Emanuil Marcu și Vlad Russo, București, Editura Humanitas, 1996

Glucksmann, André, **Bucătăreasa și Mîncătorul de oameni. Eseu despre raporturile dintre stat, marxism și lagărele de concentrare**, traducere din limba franceză de Mariana Ciolan, București, Editura Humanitas, 1991

Grossman, Vassili, **Viață și destin**, traducere și note de Laurențiu Checicheș, Iași, Editura Polirom, 2010

Hayes, Peter (ed.), **How Was It Possible? A Holocaust Reader**, University of Nebraska Press, 2015

Müller, Herta, **Astăzi mai bine nu m-aș fi întâlnit cu mine însămi**, traducere de Corina Bernic, București, Editura Humanitas, 2014

Pasternak, Boris, **Doctor Jivago**, I-II, în românește de Anca Irina Ionescu și George Cibulski, București, Editura Elit Comentator, 1991

Platonov, Andrei, **Cevengur**, traducere de George Bălăiță și Janina Ianoși, cu o prefață de Ion Ianoși, București, Editura Cartea Românească, 1990

Rîbakov, Anatoli, **Copiii din Arbat**, traducere de Elena Spînu, Naum Bernstein, Mihai Maler, ediție îngrijită și revizuită de Irina Petraș, Cluj, Editura Echinox, 1993

Safran Foer, Jonathan, **Totul este iluminat**, traducere și note de Fraga Cusin, București, Editura Humanitas, 2010

Snyder, Timothy, **Pământul negru. Holocaustul ca istorie și avertisment**, traducere de Adina Avramescu, București, Editura Humanitas, 2018

Soljenițin, Alexandr, **Arhipelagul Gulag. 1918-1956. Încercare de investigație literară**, vol. I, traducere, note și tabel cronologic de Nicolae Iliescu, postfață de Alexandru Paleologu; vol. II, traducere de Ion Covaci; vol. III, traducere, note și tabel cronologic de Nicolae Iliescu, postfață de Ion Vasile Șerban, București, Editura Univers, 1997-1998

Soljenițin, Alexandr, **O zi din viața lui Ivan Denisovici**, traducere de Nina Grigorescu, București, Editura Humanitas, 2008

Soljenițin, Alexandr, **Pavilionul canceroșilor**, vol. I-II, în românește de Maria Dinescu și Eugen Uricaru, București, Editura Univers, 2009

Todorov, Tzvetan, **Confruntarea cu extrema. Victime și torționari în secolul XX**, traducere din franceză de Traian Nica, București, Editura Humanitas, 1996

Toth, Imre, **A fi evreu după Holocaust**, traducere de Gina Vieru, București, Editura Humanitas, 2015

1. Seminar introductiv. Prezentarea tematicii și a bibliografiei	Brainstorming	
2. Evgheni Zamiatin – <i>Noi</i> . Tehnica spălării creierului	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
3. Mihail Bulgakov – <i>Maestrul și Margarita</i> . Satirizarea societății sovietice (seminar I)	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
4. Mihail Bulgakov – <i>Maestrul și Margarita</i> . Satirizarea societății sovietice (seminar II)	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
5. Varlam Șalamov – <i>Povestiri despre Kolyma</i> . Tehnica povestirii-document despre Gulag. (seminar I)	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
6. Varlam Șalamov – <i>Povestiri despre Kolyma</i> . Tehnica povestirii-document despre Gulag. (seminar II)	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
7. Alexandr Soljenițin – <i>Primul cerc</i> . (seminar I). Intelectualii în Gulag	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
8. Alexandr Soljenițin – <i>Primul cerc</i> . (seminar II). Intelectualii în Gulag	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
9. I. D. Sîrbu – <i>Adio, Europa!</i> (seminar I). Spălarea creierului.	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
10. I. D. Sîrbu – <i>Adio, Europa!</i> (seminar II), Spălarea creierului.	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
11. Ludmila Ulițkaia – <i>Imago</i> . Nașterea samizdatului.	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
12. Primo Levi – <i>Mai este oare acesta un om?</i> (seminar I). Supraviețuirea ca vină.	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
13. Primo Levi – <i>Mai este oare acesta un om?</i> (seminar II). Problematizarea eticii după Holocaust.	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești; Brainstorming; Close reading	
14. Patrick Modiano – <i>Dora Bruder</i> . Poetica urmelor victimei.	Participare activă; Susținerea și discutarea a două referate studențești;	

	Brainstorming; Close reading	
--	------------------------------	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale a domeniului;
- cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologie;
- o parte din elementele prezentate în cadrul cursului și seminarului au fost dezbătute în cadrul unor conferințe și prelegeri naționale și internaționale;

10. Evaluare

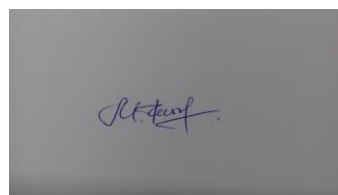
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Barem - Copierea sau fraudă: 1 - Nelectura operei: 4 - Analiza simplă a operei: 5-6 - Elemente de istorie, politologie, etică: 7-8 - Informații din bibliografie suplimentară: 9-10	Examen scris, notat de la 1 la 10.	70% lucrare la examen
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Participarea activă la dezbateri și susținerea de referate se reflectă în nota finală.		30% prezență activă la seminar;
10.6 Standard minim de performanță			
1. Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect;			
2. Studentul a citit operele principale analizate;			
3. Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului;			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Ruxandra Briga

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

22.04.2020

Data avizării la Decanat

Semnătura prodecanului responsabil

AL

29.04.2020